

På denne baggrund fremsendte ministeren for Grønland den 11. oktober 1983 til forelæggelse i Grønlands landsting et forslag til lov om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. i Grønland. Lovforslaget indebar en forlængelse af overenskomsterne for en periode af 2 år, idet der samtidig blev foreslået fastsat en ramme for lønforbedringer på 2 pct. af lønsummen på det enkelte overenskomstområde, dog 3 pct. på tjenestemandsområdet. Endvidere foresloges den grønlandske dyrtidsregulering suspenderet.

Under sagens behandling i Grønlands landsting den 18. oktober 1983 blev der konstateret enighed om, at landstinget ikke kunne tilslutte sig forslaget. Landstinget var herved opmærksom på nødvendigheden af, at inflationen i Grønland bremses, og at der af samfundsøkonomiske hensyn må være snævre rammer for den fremtidige lønudvikling, men landstinget kunne på den anden side ikke tilslutte sig et så vidtgående indgreb i den frie forhandlingsret, som lovforslaget indebar.

Grønlands landsstyre førte derefter forhandlinger med den danske regering og bestyrelsen for De grønlandske kommuners Landsforening med henblik på at opnå enighed om en løsning, som kunne være tilfredsstillende ud fra samfundsøkonomiske hensyn, og som samtidig ville være acceptabel for lønmodtagernes organisationer.

Den 5. november 1983 blev der mellem De grønlandske kommuners Landsforening, SIK og landsstyret opnået enighed om, at der skulle søges gennemført en lovgivning, som indebærer, at den automatiske dyrtidsregulering i princippet bliver bevaret, men således at det lønregulerende grønlandske pristal nulstilles pr. 1. januar 1984, samt at dyrtidsportionernes størrelse fastsættes til 90 øre pr. time i stedet for de hidtidige 50 øre pr. time.

Under hensyntagen til, at der herved kunne sikres ensartet dyrtidsregulering af lønninger m.v. inden for det offentlige område i Grønland, har regeringen tilsluttet sig det indgåede forlig.

De af SIK iværksatte arbejdsstandsninger er herefter bragt til ophør.

Grønlands landsting har den 2. december 1983 vedtaget et af Grønlands landsstyre fremsat forslag til landstingslov om dyrtidsregulering af lønninger m.v., hvorefter der sker en nulstilling af det grønlandske reguleringspristal fra januar 1984 og en ændring af dyrtidsportionernes størrelse til 90 øre i timen for personer over 18 år og 45 øre i timen for personer under 18 år.

Landstingsloven omfatter lønninger og vederlag m.v., som er optjent under Grønlands hjemmestyre, de grønlandske kommuner eller private arbejds-

givere i Grønland, for så vidt vederlæggelsen sker i henhold til overenskomster, aftaler, individuelle kontrakter eller de af en offentlig myndighed fastsatte eller godkendte almindelige bestemmelser om løn- og arbejdsvilkår i Grønland, herunder regulativer, som indeholder bestemmelser om dyrtidsregulering på grundlag af det grønlandske reguleringspristal.

Grønlands hjemmestyre har den 21. november 1983 anmodet den danske regering om at fremsætte et tilsvarende lovforslag i folketinget for statens personale i Grønland.

Det lovforslag, som på baggrund heraf fremsættes af regeringen, tilsigter at skabe en ensartet dyrtidsregulering af lønningerne for offentligt ansatte i Grønland, idet det indebærer, at dyrtidsregulering af lønninger m.v. på grundlag af det grønlandske reguleringspristal også for statsansatte fremtidig vil finde sted for hver fulde 3 points' udsving ud over 100 med 90 øre i timen for personer over 18 år og med 45 øre i timen for personer under 18 år.

Lovforslaget skal endvidere ses i sammenhæng med det af regeringen samtidigt fremsatte forslag om ændring af lov om tjenestemandslønninger i Grønland. (ændring af bestemmelser om det grønlandske reguleringspristal), hvorefter det grønlandske reguleringspristal, der benyttes ved dyrtidsregulering af lønninger m.v. til ansatte under staten i Grønland, fremtidig foreslås beregnet med januar 1984 = 100.

For dele af det offentlige og det private arbejdsmarked i Grønland finder dyrtidsregulering af lønninger m.v. sted på grundlag af det danske reguleringspristal, der beregnes i henhold til lov nr. 83 af 16. marts 1963 om beregning af reguleringspristal med senere ændringer.

Ved gennemførelsen af lov nr. 575 af 27. oktober 1982 om begrænsning af lønstigninger og om ændring af takt- og dyrtidsregulering m.v. blev det grønlandske arbejdsmarked som nævnt undtaget fra lovens bestemmelser.

I betragtning af, at ikke-hjemmehørende ansat i Grønland efter overenskomster med danske lønmodtagerorganisationer normalt har en højere disponibel indkomst efter fradrag af indkomstskat end tilsvarende danske lønmodtagergrupper, må det imidlertid anses for uheldigt, om en uændret opretholdelse af den automatiske dyrtidsreguleringsordning i Grønland på grundlag af det danske reguleringspristal skulle medføre, at disse grupper fik mulighed for at opnå større lønfremgang end tilsvarende grupper i Danmark.